

## **ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КООРДИНАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ**

**Віталій Олексійович БАГАНЕЦЬ,**

*Доцент кафедри управління безпекою,  
антикорупційної та правоохоронної діяльності  
навчально-наукового Інституту права  
ім. князя Володимира Великого МАУП*

Починаючи від моменту проголошення незалежності, в Україні існує перманентна потреба у подоланні державою корупції, що призвело до створення в нашій державі ряду органів, до компетенції яких належить боротьба із нею. До таких органів варто віднести Національне агентство з питань запобігання корупції, Агентство з розшуку та менеджменту активів, Національне антикорупційне бюро України, Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру, Вищий антикорупційний суд України тощо. Кожен із перелічених органів було наділено притаманною виключно йому компетенцією – зокрема, якщо Національне агентство з питань запобігання корупції є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику, то Агентство з розшуку та менеджменту активів є центральним органом виконавчої влади із спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері виявлення та розшуку активів, на які може бути накладено арешт у кримінальному провадженні чи у справі про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави. Тобто, компетенція обох органів є чітко розмежованою, і кожен із органів здійснює чітко визначене коло повноважень, які не перетинаються із повноваженнями інших суб'єктів протидії корупції. Але в той самий час, питання координації діяльності суб'єктів протидії корупції не є настільки ж досконало урегульованим у законодавстві, яке приймалось протягом останніх років, і на сьогодні реально існує проблема у визначенні компетенції органів, які здійснюють забезпечення координації діяльності суб'єктів протидії корупції. Зокрема, поточна проблематика у адміністративно-правовому забезпеченні координації діяльності суб'єктів протидії корупції обумовлена тим, що нормативно-правові акти, які урегульовують координацію діяльності суб'єктів протидії корупції, присвячені доволі вузькому колу питань, містять загальні формулювання, а методи їхньої взаємодії є доволі недосконалими.

Звертаючись до наукових джерел, звернемо увагу на те, що виявлення проблем налагодження взаємодії між антикорупційними органами та пошук шляхів для належної координації їхньої діяльності постійно перебуває у колі уваги науковців та практиків. Серед дослідників питань, пов'язаних із проблематикою адміністративно-правового забезпечення координації діяльності суб'єктів протидії корупції, відзначимо внесок таких авторів, як: С. М. Алфьоров, В. А. Дем'янчук, Д. Г. Заброта, С. А. Завадський, Д. О. Іщук, В. А. Мозгова, А. М. Новак, О. І. Пархоменко-

Куцевіл, О. Ю. Ференець, В. М. Фесюнін тощо. Втім, варто враховувати, що не зважаючи на наявність уваги вітчизняних дослідників до даного питання, у взаємодії суб'єктів протидії корупції наявна велика кількість проблем, а виникнення регулярних конфліктів між ними свідчить про необхідність виявлення сутності таких проблем, а також пошуку шляхів для їх вирішення.

Дослідивши чинне адміністративне законодавство доцільно виділити такі проблеми адміністративно-правового забезпечення координації діяльності суб'єктів протидії корупції:

1. Недосконалість адміністративно-правового забезпечення координації діяльності суб'єктів протидії корупції.

Причиною проблем адміністративно-правового забезпечення координації діяльності суб'єктів протидії корупції є недосконалість нормативно-правових актів у сфері взаємодії між суб'єктами протидії корупції.

2. Проблеми координації діяльності суб'єктів протидії корупції прокуратурою.

Органи прокуратури виконують координуючу роль, об'єднуючи і погоджуючи зусилля різних інституцій у даній сфері, тим самим забезпечуючи комплексність підходу до протидії корупції.

Нормативною основою кримінально-процесуальної антикорупційної діяльності прокуратури, перш за все, є положення ст. 36 КПК України. Так, відповідно до чинного кримінального процесуального законодавства України саме на прокурора покладаються обов'язки організації процесу досудового розслідування, визначення його напрямків, координація проведення процесуальних дій, сприяння створенню умов для нормального функціонування слідчих, забезпечення дотримання під час кримінального провадження вимог законів України.

На загальнодержавному рівні координують діяльність правоохоронних органів Генеральний прокурор України або його заступники. Генеральний прокурор України очолює координацію правоохоронних органів держави, спрямовує її відповідно до пріоритетних загальнодержавних напрямів протидії злочинності та корупції. Відповідно, суб'єктами координації Генеральної прокури України є правоохоронні органи держави на рівні їх перших керівників (заступників). Згідно з п. 6 Наказу № 1/1гн [1] організаційне забезпечення координаційних заходів під головуванням Генерального прокурора України з питань протидії злочинності покладено на Головне управління нагляду за додержанням законів у кримінальному провадженні, а з питань протидії корупції – на Головне управління нагляду за додержанням законів спецпідрозділами та іншими органами, які ведуть боротьбу з організованою злочинністю і корупцією, а під головуванням заступників Генерального прокурора України – на відповідні самостійні структурні підрозділи [2, с. 291].

3. Відсутність спеціальних суб'єктів, відповідальних за координацію діяльності суб'єктів протидії корупції.

Не визначено орган, відповідальний за реалізацію антикорупційної політики, який буде нести персональну відповідальність за всі прорахунки. Одночасно з цим необхідно надати суб'єктам протидії корупції абсолютну

автономність у повноваженнях. Наприклад, НАБУ має отримати закріплене на законодавчому рівні право на прослуховування, яке дозволить у повній мірі здійснювати свої повноваження [3, с. 98].

4. Занадто широке коло суб'єктів протидії корупції, що обумовлює виникнення конкуренції між ними.

Доцільно також скоротити кількість самих суб'єктів протидії корупції аби уникнути конкуренції між ними, яка негативно позначається на кінцевому результаті. Зокрема, СБУ, МВС та ГПУ не повинні мати повноваження у сфері протидії корупції, оскільки в державі вже є спеціально утворені органи, які можуть виконувати такі функції (НАБУ, САП, НАЗК) [3, с. 98].

5. Відсутність чітких критеріїв оцінювання ефективності взаємодії між суб'єктами протидії корупції.

Необхідно розробити систему критеріїв оцінювання ефективності взаємодії між цими суб'єктами, до числа яких слід віднести: рівень доступу до інформації, яка використовується різними суб'єктами протидії корупції (слід урахувати складності в обміні відомостями, ступінь оперативності надання запитуваної інформації, обсяг наданих даних); кількість та результативність спільно проведених спецоперацій (необхідно звертати увагу на випадки дублювання повноважень, конфлікт інтересів та прорахунки в організаційних питаннях); масштабність залучення спільних матеріально-технічних та інших ресурсів у процесі реалізації законодавчо визначених функцій (потрібно зважувати на слабкі та сильні сторони співпраці, аналізувати їхні наслідки); стан контрольованості процесу взаємодії (йдеться про скоординованість управління співпрацею); рівень суспільної довіри до усієї системи антикорупційних суб'єктів (окремо варто приділяти увагу публікаціям у ЗМІ та соціологічним опитуванням, у яких дається оцінка ефективності реалізації антикорупційної політики) [3, с. 99].

#### **Список використаних джерел:**

1. Про координацію діяльності правоохоронних органів у сфері протидії злочинності та корупції: Наказ Генеральної прокуратури України від 16.01.2013 № 1/1гн. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001900-13#Text>

2. Мозгова В. А. Поняття та рівні координації діяльності правоохоронних органів із протидії злочинності та корупції. Часопис Київського університету права. 2013. № 2. С. 290-294

3. Дем'янчук В. А. Шляхи удосконалення рівня взаємодії між суб'єктами запобігання та протидії корупції в Україні. Правовий часопис Донбасу. 2018. № 1. С. 97-102